

Handläggare
Isa Ståhl
Telefon: 0850814969

Till
Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd
2020-10-22

Förskoleundersökningen 2020

Anmälningsärende

Förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger förvaltningens tjänsteutlåtande till handlingarna.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Karin Åberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Förskoleundersökningen genomförs varje år av Stockholms stad. I undersökningen frågar Stockholms stad om vårdnadshavarens uppfattning om sitt barns förskola.

Undersökningen skickas ut till alla vårdnadshavare med barn som går i förskola eller pedagogisk omsorg i Stockholm.

I det här ärendet redovisar förvaltningen Enskede-Årsta-Vantörs kommunala förskolors resultat i Förskoleundersökningen 2020 till stadsdelsnämnden.

Vårdnadshavarna med barn i Enskede-Årsta-Vantörs kommunala förskolor är generellt sett lika nöjda med förskolan som tidigare år.

Vårdnadshavare önskar ökad möjlighet till digital kommunikation om sitt barns utveckling och lärande samt måltider och kost i förskolan.

Färre vårdnadshavare har svarat på Förskoleundersökningen jämfört med förra året. Under perioden som undersökningen pågick hade förskolorna ett stort bortfall av barn och personal på grund av rådande pandemi. Förvaltningen konstaterar att det ovanliga och utmanande läget har bidragit till att förskolorna inte i lika stor haft möjlighet att arbeta för en ökad svarsfrekvens.

Bakgrund

Förskoleundersökningen genomförs varje år av Stockholms stad. Undersökningen går ut som enkät till samtliga vårdnadshavare med barn i kommunal och enskilt driven förskola samt pedagogisk omsorg. I Förskoleundersökningen frågar Stockholm stad om vårdnadshavarens uppfattning om sitt barns förskola. Resultaten publiceras på Stockholm stads jämförelseservice för förskola, <https://forskola.stockholm/>.

Avdelning förskola ansvarar för uppföljning av enheternas resultat. Uppföljningen blir en del av det underlag som ligger till grund för gemensamma satsningar och aktiviteter inom avdelningen kommande period och verksamhetsår.

Rektor ansvarar för uppföljning av enhetens-, enskilda förskolors- och avdelningarnas resultat. Resultatet för respektive förskola och avdelning kommuniceras med vårdnadshavarna under året.

Utifrån Förskoleundersökningens resultat ansvarar rektor för upprättande av en handlingsplan där förskoleenhetens fortsatta utvecklingsarbete ska framgå.

Rektor ansvarar också för att ta fram handlingsplan till förskolor och avdelningar där resultatet för sammanfattande omdöme understiger 70 procent. Handlingsplanen följs upp av förvaltningen och rektor i samverkan med berörda avdelningar inom det systematiska kvalitetsarbetet.

I anmälningsärendet till stadsdelsnämnden redovisar förvaltningen det sammanfattande resultatet för stadsdelsområdets 63 kommunala förskolor. Förskoleenheterna redovisar en fördjupad analys av Förskoleundersökningen inklusive åtgärdsförslag i respektive verksamhetsberättelse.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning förskola i nära samverkan med förskoleenheterna i Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning.

Ärendet

Förskoleundersökningen genomförs årligen och går ut till alla vårdnadshavare med barn inskrivna i kommunala och fristående förskolor i Stockholms stad. I Förskoleundersökningen frågar Stockholms stad om vårdnadshavarens uppfattning av sitt barns

förskola. Stockholm stad genomförde årets Förskoleundersökning mellan den 10 februari till och med den 12 april 2020.

Vårdnadshavarna i Enskede-Årsta-Vantör är generellt sett lika nöjda med förskolan jämfört med föregående år. 88 procent av vårdnadshavarna instämmer i att förskolan i sin helhet är trygg och säker, 84 procent är som helhet nöjda med förskolan och 83 procent anser att de kan rekommendera sitt barns förskola.

Enskede-Årsta-Vantörs kommunala förskolors resultatindex uppdelat i undersökningens områden:

Område	Kommunala förskolor		
	2020	2019	2018
	Enskede-Årsta-Vantör	Enskede-Årsta-Vantör	Enskede-Årsta-Vantör
SAMMANFATTANDE OMDÖME ¹	85	85	84
UTVECKLING OCH LÄRANDE	79	77	79
NORMER OCH VÄRDEN	89	88	88
SAMVERKAN MED HEMMET	80	80	82
KOST, RÖRELSE OCH HÄLSA	79	79	79
KF-INDIKATOR	85	84	84
Totalt antal svarande	2 465	2 601	2 455
Svarsfrekvens	68%	73%	70%

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Avdelning förskola

Slakthusplan 8 A
Box 81
12122 Johanneshov
Växel 08-5081400
eav@stockholm.se
stockholm.se

¹ Totalindex för medelvärde av index för nöjdhet, trygghet och rekommendation.

Spindeldiagram

Jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen redogör nedan för samtliga områden utifrån uppdelat svarsindex baserat på svar från vårdnadshavare till pojkar respektive flickor. Vårdnadshavaren uppger inte själv könet på sitt barn utan statistiken bygger på biologiskt kön i folkbokföringen.

I tre av fem områden skiljer sig index med en procentenhet, ca 24 svar av 2 465 svar totalt. Inom området *Samverkan med hemmet* skiljer sig index med två procentenheter, ca 48 svar av 2465 svar totalt. I det sammanfattande omdömet, där index för nöjdhet, trygghet och rekommendation ingår, skiljer sig inte index alls.

Område	Kommunala förskolor		
	2020		
	Flickor	Pojkar	Enskede-Årsta-Vantör
SAMMANFATTANDE OMDÖME	85	85	85
UTVECKLING OCH LÄRANDE	79	78	79
NORMER OCH VÄRDEN	89	88	89
SAMVERKAN MED HEMMET	81	79	80
KOST, RÖRELSE OCH HÄLSA	79	80	79

Sammanfattande omdöme

För området Sammanfattande omdöme, där index för nöjdhet, trygghet och rekommendation ingår, uppnår stadsdelsområdets kommunala förskolor ett resultatindex på 85 procent. Resultatet är oförändrat från föregående år. Resultatet är något lägre än stadens kommunala förskolor totalt som är 86 procent 2020. Index för området skiljer sig inte beroende på om vårdnadshavarens barns biologiska kön är pojke eller flicka.

84 procent av vårdnadshavarna uppger att de kan rekommendera sitt barns förskola, vilket är en ökning med två procentenheter från föregående år. Resultatet är i linje med stadens kommunala regi totalt som uppnår ett resultat på 84 procent 2020.

87 procent av vårdnadshavarna uppger att förskolan i sin helhet är trygg och säker, vilket är en minskning med en procentenhet från föregående år (88 procent 2019). Resultatet är något under stadens kommunala regi totalt som uppnår ett resultat på 88 procent 2020. 85 procent av vårdnadshavarna är som helhet nöjda med förskolan, vilket är en ökning från föregående år med en procentenhet, 84 procent 2019. Det är något under stadens kommunala totalt som uppnår ett resultat på 86 procent 2020.

Frågeområden

Normer och värden

Index för normer och värden har ökat med en procent från föregående år med resultatet 89 procent 2020 (88 procent 2019). Resultatet ligger i linje med stadens kommunala regi totalt som uppnår ett resultat på 89 procent 2020.

Index för området skiljer sig med en procentenhet, beroende på om vårdnadshavarens barns biologiska kön är flicka (89) eller pojke (88).

Förskoleenheterna beskriver hur arbetet inom området *Normer och värden* bedrivs i samtliga av förskolans nivåer. Arbetet tar sig uttryck i mötet med det enskilda barnet, arbetslagens samplanering och genomförande av utbildning till gemensamma kompetensutvecklingsinsatser för såväl den enskilda medarbetare som arbetslag och ledningsorganisation. Förskoleenheterna uttrycker att *Normer och värden* är grundläggande för förskolans möjlighet till fortsatt utveckling inom andra områden. Även om arbetssätt skiljer sig åt, beskriver alla att det enskilda barnets trygghet i sig själv och på förskolan prioriteras i arbetslagens upplägg vid t.ex. introduktion av nya barn, samplanering av barnets tillgång till utbildningen och aktiviteter som främjar barngruppens trygghet och gemenskap. Exempel på arbetssätt som inkluderar barnen i förskolans utveckling av miljön är att arbetslag tillsammans med barnen tittar på och pratar om förskolan inne- och utemiljö och intervjuar barn om deras upplevelse av miljön. Intervjuerna har bland annat resulterat i att barnskötare och förskollärare har blivit uppmärksamma på och sett olika maktstrukturer som förekommer mellan relationerna barn och barn och pedagoger och barn. Ett annat exempel är hur förskolan inhämtar barnets perspektiv på måltider och utvecklat metoder för att lyssna in barnens egna åsikter kring mat och hur mycket dom vill äta. Vidare beskriver förskoleenheterna olika metoder för medarbetare att lyssna in, involvera och kommunicera arbetssätt inom området till vårdnadshavare.

I februari samlade förvaltningen förskoleenheternas medarbetare på en gemensam föreläsning om barnkonventionen och hur förskolans arbetssätt påverkas när den blivit lag. Under hösten har förvaltningen beslutat att införa barnombud på varje förskoleenhet. Beslutet bygger på slutsatser av projektet *Nya Vägar* som utvärderats under våren. Barnombudets uppdrag ska vara att ha ett särskilt fokus på barnrättsfrågor. Införandet av barnombud och dess uppdrag kommer att utvärderas 2021.

Kost, rörelse och hälsa

Index för området kost, rörelse och hälsa är oförändrat från föregående år med resultatet 79 procent 2020. Resultatet ligger något under stadens kommunala regi totalt där index är 80 procent 2020. Index för området skiljer sig med en procentenhet, beroende på om vårdnadshavarens barns biologiska kön är flicka (79) eller pojke (80). I de öppna svaren framgår att vårdnadshavare efterfrågar information om matsedel och matens innehåll i förskolan.

Förskoleenheterna beskriver att information om maten i förskolan kommuniceras genom att matsedeln publiceras på Skolplattformen. Funktionen infördes som möjlig kommunikationsväg för förvaltningens förskolor i februari men kommunicerades till vårdnadshavare först i april. Förskoleenheter beskriver att användandet av funktionen påverkas av själva införandeprocessen av Skolplattformen som helhet i respektive förskola. Stockholms stad har under tre års tid infört Skolplattformen som digital kommunikationsväg för stadens utbildningsväsen. Projektets olika moduler har försetts och utvecklats under införandets gång vilket har begränsat förskolorna och dess personals möjligheter till användandet. Vilket i sin tur fått konsekvenser för vårdnadshavare och förskolornas möjlighet till digital kommunikation med hemmet. Förvaltningen planerar att alla förskolor ska ha Skolplattformen i fullt bruk inför våren 2021.

Utöver kommunikationen via Skolplattformen beskriver förskoleenheterna avdelningarnas kommunikation vid de vardagliga kontakterna med vårdnadshavare, via skrivelser om maten i vecko- och/eller månadsmail samt information om maten och matsedeln på anslagstavlor för respektive avdelning. En förskoleenhet uppmärksammar att förskolor vars kockar använder sociala medier för att kommunicera matsedeln i bild har ett högre resultat än förskolor som inte använder samma verktyg.

Förskolan har under perioden förhållit sig till Folkhälsomyndighetens rekommendationer vilket bidragit till att utbildningen i högre grad bedrivs utomhus. När utemiljön blev medarbetarnas arbetsverktyg i större utsträckning medförde det en högre medvetenhet för och utveckling av förskolornas pedagogiska utemiljö. Förskoleenheter beskriver att den ökade andelen utomhusvistelse har medfört ökad planering och genomförande av undervisning för barns lärande utomhus.

Förvaltningen ser ett behov av att förskoleenheterna ser över förskolans möjlighet till utveckling av arbetssätt och verktyg för att

tillgängliggöra information till vårdnadshavare om kost, matsedel, hälsa och rörelse. 2019 tog förvaltningen fram ett program för utomhusmiljöer där lekvärdesfaktorn är utgångspunkten för planering av nya förskolegårdar. Under hösten ska alla förskoleenheter ta fram och implementera en strategi för rörelse och hälsa. Tio av stadsdelsområdets förskolor kommer under hösten 2020 ingå i Karolinska institutet studie om rörelse i förskolan. Förskoleenheterna har sedan 2017 medverkat i forsknings och utvecklingsprogrammet *Flerstämmig undervisning i förskolan* (FundIF). Under hösten 2020 går programmet in i det femte teoriupplägget med avstamp i temat Rörelse och hälsa.

Utveckling och lärande

Index för området utveckling och lärande uppgår till 79 procent 2020, vilket är en ökning med två procentenheter från föregående år. Resultatet är något under stadens kommunala regi totalt där index är 80 procent 2020. Index för området skiljer sig med en procentenhet, beroende på om vårdnadshavarens barns biologiska kön är flicka (79) eller pojke (78). På frågan *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt språk* skiljer sig resultatindex med tre procentenheter, flicka (73) och pojke (70).

Förvaltningens samtliga förskolor medverkar i forskningsprogrammet *Flerstämmig undervisning i förskolan*. Förvaltningens medverkan i programmet ska bidra till samtliga förskolors förutsättningar för implementering av den reviderade läroplanen för förskola (Lpfö18). Det långsiktiga syftet till förvaltningens medverkan är att säkerställa och utveckla kvalitén på undervisningen för alla barn på förvaltningens förskolor. Inom programmet ska deltagarna utveckla sin kunskap, förhållningssätt och arbetsmetoder inom området undervisning i förskolan samt att utveckla det kollegiala lärandet. Förvaltningen ser att programmedverkan har stärkt förskolan inom området utveckling och lärande.

Förskoleenheterna beskriver hur medverkan i programmet har bidragit till förståelse för olika didaktiska teorier och reflektion över vilka teoretiska ställningstaganden som ligger bakom undervisningsupplägg. Vilket i sin tur bidragit positivt till implementering av den reviderade läroplanen 2018. Framförallt i förståelsen till begreppen utbildning och undervisning i förskola. Programmedverkan har också bidragit till implementering av arbetsmetoden *samplanering* och *samvärdering* vilket positivt har utvecklat medvetenhet om lärandeprocesser i barngrupperna. Flera förskoleenheter beskriver utmaningen i att sprida metoder och

reflektioner från programmedverkan till hela förskolans medarbetare. Programmet pågår fram till 2021 och kommer utvärderas i sin helhet. Därtill kommer förvaltningen utvärdera stadsdelsområdets medverkan samt vilka processer som behöver utvecklas vidare.

Samverkan med hemmet

Index för området samverkan med hemmet är oförändrat från föregående år med resultatet uppgår till 80 procent 2020. Resultatet är något under stadens kommunala regi totalt där index är 81 procent 2020. Index för området skiljer sig med två procentenhet, beroende på om vårdnadshavarens barns biologiska kön är flicka (81) eller pojke (79).

Förvaltningen kan i de öppna svaren utläsa en tydlig koppling mellan resultatindex för området och vårdnadshavares uppfattning om möjligheten att kommunicera med förskolans personal och förskolechef digitalt. Förvaltningen ser också att vårdnadshavare i mindre utsträckning anser att deras barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs.

Stadsdelsförvaltningens förskolor påbörjade införandet av Skolplattformen 2018. Förutsättningarna för att öka digital kommunikation mellan förskola och hem samt öka förskolans möjlighet till att kommunicera det enskilda barnets lärande och utveckling till vårdnadshavare är införande av Skolplattformen som helhet. Projektet har varit försenat och införandet av samtliga moduler har blivit försenade. Däribland den modul som ska användas för digital kommunikation mellan förskola och hem samt modulen som möjliggör för vårdnadshavare att följa barnets förändrade kunskaper i förskolan.

Förskoleenheterna beskriver hur kommunikation mellan förskola och hem i större utsträckning sker genom Skolplattformen, via mail och andra sociala bildmedier.

Förskoleenheterna beskriver hur arbetslagen synliggör barnets utveckling och lärande för vårdnadshavare via dokumentation inomhus på respektive avdelnings samt i informationsbrev från avdelningarna. Då förskolorna under perioden i stor utsträckning har organiserat överlämningsituationer utomhus har ev. väggdokumentation istället förmedlats via digital form. Vårdnadshavaren erbjuds också att delta på föräldramöten och medverka på utvecklingssamtal.

En förskoleenhet har genom ett vårdnadshavarnätverk inom enheten arbetat med bemötandefrågor och samverkansfrågor för att utveckla kvaliteten på samverkan med hemmet. Många förskoleenheter

beskriver metoder för hur vårdnadshavare görs delaktiga genom att återkommande fråga dem hur verksamheten kan utvecklas och förbättras.

Vidare beskriver förskoleenheterna att bemötande och förhållningssätt är viktiga och återkommande ämnesområden på arbetsplatsträffar (APT) och utvecklingsdagar. En förskoleenhet har lagt upp sitt utvecklingsarbete med att vidareutveckla utifrån att vidareutveckla samarbetet med vårdnadshavarna i två spår. Det ena om den *Dagliga kontakten*, med frågeställningar som hur möter vi upp vårdnadshavarna? Vem har ansvar för att en dialog skapas? Det andra spåret är *Dokumentation och information kring barnets lärande och utveckling*, att utveckla hur mål och arbetssätt tillgängliggörs vårdnadshavaren.

Handlingsplaner

Förvaltningen ser positiva effekter av stadsdelsnämndens beslut om att införa handlingsplaner för förskolor med ett resultat under 70 procent. Sju av de nio förskolor med upprättade handlingsplaner 2018 har höjt sitt resultat för sammanfattande omdöme över 70 procent. Förvaltningen kommer därför fortsätta använda modellen med att upprätta handlingsplaner även i år.

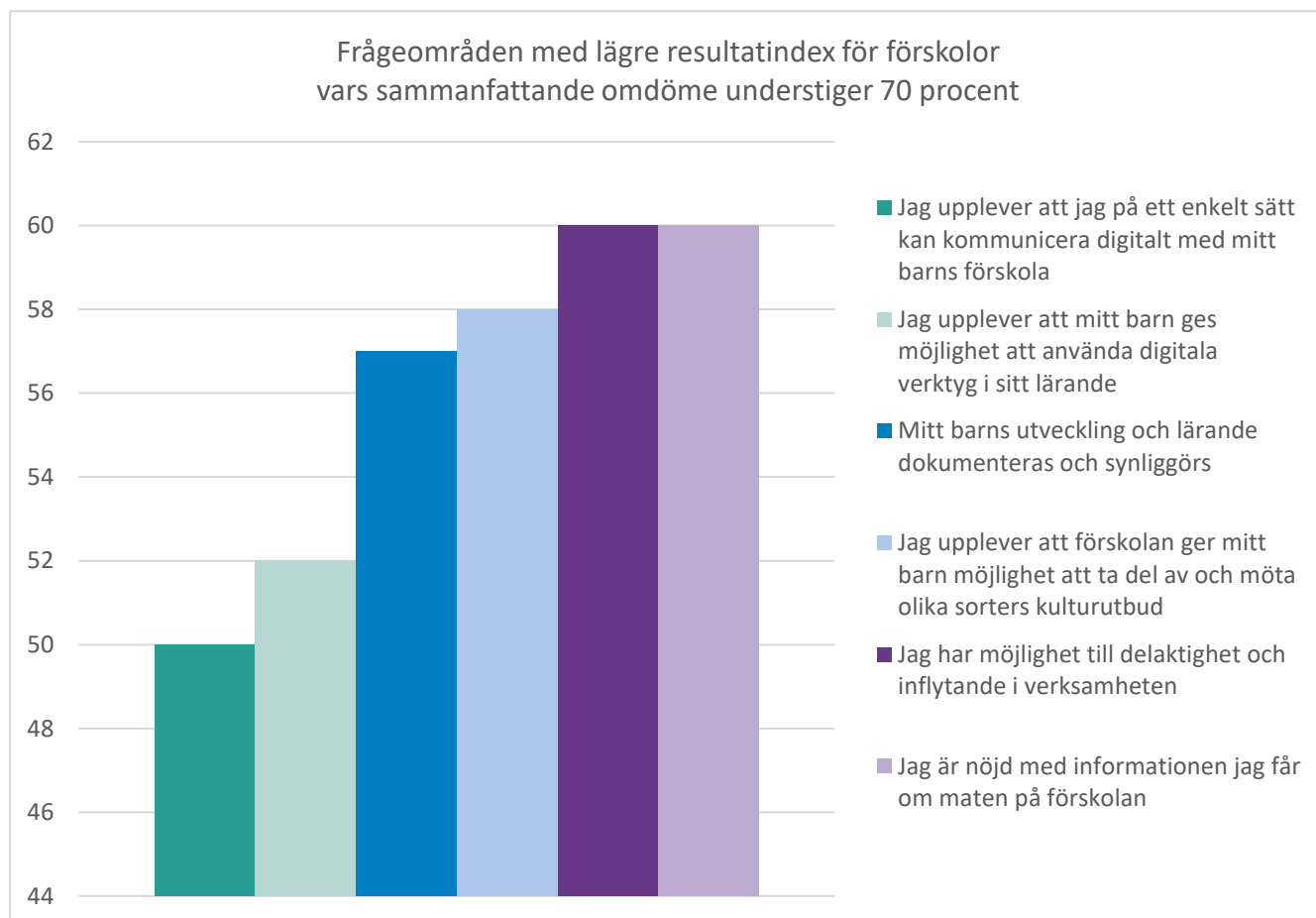
Totalt uppnår elva förskolor ett resultat under 70 procent av det sammanfattande omdömet, vilket är en ökning av förskolor från föregående år då åtta förskolor hade resultat under 70 procent. Sex av förskolorna har en svarsfrekvens under 60 procent.

Av de elva förskolor med resultat under 70 procent är sex av dem förskolor som inte haft ett lägre resultat tidigare, 4 förskolor har fortsatt ett resultat under 70 procent sedan föregående års resultat och en förskola är återkommande från 2018, men som haft ett bra resultat 2019.

Resultaten skiljer sig mellan förskolorna men förvaltningen kan se att resultat på nedanstående frågeområden har i genomsnitt ett lägre resultatindex.

Förskoleenheternas reflektioner av handlingsplan

Förskoleenheterna beskriver hur arbetet med handlingsplanerna är ett stöd i utvecklingsarbetet för arbetslagen. Arbetslagens analys av resultatet med stöd av ledningen ligger till grund för de åtgärder som fastställs i handlingsplanen. Åtgärder blir fokus för särskilt prioriterade teman för året. Handlingsplanerna kommuniceras till vårdnadshavare på föräldramöten. Uppföljning av handlingsplanerna sker på förskolornas APT men också under särskilda avstämningar mellan ledning och berörda arbetslag.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen konstaterar att svarsfrekvensen i årets undersökning var lägre än tidigare år. I syfte att öka svarsfrekvensen kommande år ser förvaltningen behov av att se över hur förskoleenheterna kan kommunicera enkätens genomförande på bättre sätt till vårdnadshavare.

Förvaltningen ser fortsatt positiv effekt av stadsdelsnämndens beslut 2018 om införandet av handlingsplaner för förskolor som understiger ett sammanfattat resultat på 70 procent. Förvaltningen kommer därför fortsätta att upprätta och följa upp arbetet med handlingsplanerna.

Förvaltningen konstaterar att vårdnadshavare önskar ökad möjlighet till digital kommunikation om sitt barns utveckling och lärande samt måltider och kost i förskolan. Inför våren 2021 ska samtliga kommunala förskoleenheter i stadsdelsområdet implementera Skolplattformens modul Pedagogisk bedömning (PoB). Förvaltningen ser stora möjligheter med att genom det nya arbetsverktyget för samtliga avdelningar på förskolorna får tillgång till ett kommunikationsverktyg mellan förskola och hem om barnets utvecklings och lärande i förskola.

Förskoleenheterna har sedan våren 2020 använt Skolplattformen i ökad utsträckning för att kommunicera matsedel och kost i förskolan. Förvaltningen konstaterar att förskoleenheterna bör se över hur matsedel och information om måltider och kost i förskola kan utvecklas och förtydligas för vårdnadshavare.

Bilagor

1. Totalrapport – EÅV Kommunal Förskola 2020
2. Totalrapport – EÅV Förskola 2020
3. Totalrapport – Staden Förskolan kommunal 2020
4. Totalrapport – Staden Förskolan 2020